

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/141/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118213929
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4118213929.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Halmešovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Marty Polyákovej v spore žalobcu: OMIKRON TRADING LIMITED so sídlom Britské Panenské ostrovy, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková PhD., s.r.o. so sídlom Bratislava, Martinčekova 13, IČO: 50361368, proti žalovaným: 1. U. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., H. 5, 2. F. R., XX.XX.XXXX, so sídlom T., H. 5, obaja zastúpený Mgr. Ing. Vladimír Haukvitz, advokát, so sídlom Bratislava, Lachova 11, v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 19.03.2019 č. k. 25C/143/2018-83, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a o trovách rozhodol tak, že žalovaným v 1. a 2. rade priznal voči žalobcovi plnú náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne s poukazom na ust. § 137, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 3 ods. 1, § 39, § 40 a, § 42a ods. 1,2,3,5, § 42b ods. 1,2,4, § 46 ods. 1, § 101, § 123, § 126 ods. 1, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 133 ods. 1, § 134 ods. 1, § 149 ods. 1,2,4 Občianskeho zákonníka, § 47 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na obsah žaloby podanej dňa 30.11.2018, ktorou sa žalobca domáhal určenia absolútnej neplatnosti dohody o vyporiadaní BSM žalovaných zo dňa 22.12.2003. Žalobca uviedol, že je veriteľ pohľadávky voči žalovanému v 1. rade z titulu výkazu nedoplatkov č. 39/2000 zo dňa 20.03.2000 vykonateľný dňa 11.04.2000 v celkovej sume 77.335,99 eura. Žalobca nadobudol pohľadávku radom postúpení. Dňa 30.10.2001 bol exekútor poverený výkonom exekúcie voči žalovanému v 1. rade na sumu 71.621,30 eura a dňa 12.02.2001 si žalovaný prevzal upovedomenie. Poukázal na to, že rozsudok č.k. 12C/173/2002-7 o zrušení BSM žalovaných nadobudol právoplatnosť dňa 25.11.2002 a dňa 22.12.2003 uzavreli žalovaní dohodu o vyporiadaní BSM. Žalovaná v 2. rade nadobudla všetky aktíva, a to byť bez finančného nároku žalovaného v 1. rade. Dohoda bola uzavretá v čase, keď obaja žalovaní mali zákaz nakladať s majetkom tak, ako boli upovedomení exekútorom. Žalobca považoval dohodu uzavretú v rozpore s dobrými mravmi.

2. Súd prvej inštancie v rámci zisteného skutkového stavu poukázal na to, že pod sp.zn. 11C/46/2015 na OS Bratislava III prebieha konanie o vylúčenie nehnuteľnosti - predmetného bytu z exekúcie. Prvoinštančný súd návrhu vyhovel, avšak bolo podané odvolanie o ktorom nie je rozhodnuté. V tomto konaní je žalovaným žalobca ako právny nástupca pôvodného veriteľa. Vo veci sp.zn. 18C/227/2014 na OS Nitra prebiehalo konanie o vylúčenie bytu z exekúcie, čomu súd právoplatne vyhovel. Išlo o

predmetný byt, ktorý bol predmetom dohody žalovaných o vyporiadaní BSM. Uviedol, že v exekučnom konaní je predmetom exekúcie pohľadávka žalobcu v celkovej sume 77 335,99 eura voči žalovanému v 1 rade. V konaní žalovaní namietali premlčanie žaloby, keď ide o relatívnu neplatnosť a od dohody o vyporiadaní BSM do podania žaloby uplynulo viac ako 10 rokov. Podľa žalobcu dohoda o vyporiadaní bola uzavretá v čase, keď obaja žalovaní mali zákaz nakladať s majetkom v zmysle upovedomenia exekútora. Mal za to, že ide o absolútnu neplatnosť právneho úkonu a dohoda o vyporiadaní BSM bola uzatvorená v rozpore s dobrými mravmi. Naliehavý právny záujem videl v tom, že žalovaný v 1. rade dlh neuhradil a bez daného rozhodnutia je postavenie žalobcu neisté.

3. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca dokladoval svoju aktívnu legitímáciu zmluvami o postúpení pohľadávok, ktoré sú obsahom súdneho spisu. Súd však nevidel dôvod pre podanie predmetnej žaloby s poukazom na prebiehajúce konanie pod sp. zn. 11C/46/2015 na Okresnom súde Bratislava III, v ktorom sa rieši otázka či nehnuteľnosť žalovanej v 2. rade, ktorú v celosti nadobudla na základe dohody z roku 2003 so žalovaným v 1. rade, možno zahrnúť do exekúcie za účelom vyporiadania dlhu žalovaného v 1. rade voči žalobcovi. Poukázal na to, že ide o konanie, z ktorého vychádza oprávnenie na plnenie v rámci exekúcie z predmetného bytu. Vzhľadom k uvedenému, súd prvej inštancie predmetné konanie považoval za nadbytočné, teda mal za to, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na podanej žalobe. Zdôraznil, že žalobca má naliehavý právny záujem ak je jeho postavenie neisté, ale nie ak prebieha iné konanie, ktoré túto otázku vyrieši, a to dokonca v konaní z ktorého vyplýva plnenie. Na základe tohto konania o určenie neplatnosti by sa vzťah sporných strán nevyriešil definitívne.

4. Za účelom vyriešenia všetkých sporných otázok strán sporu sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal aj otázkou neplatnosti dohody o vyporiadaní BSM žalovaných. Poukázal na právny záver Najvyššieho súdu SR v rozsudku sp.zn. 4 Cdo 107/2007 zo dňa 25.11.2008, podľa ktorého sankciou za porušenie zákazu nakladať s majetkom podliehajúcim exekúcii povinným, uloženého mu súdnym exekútorom v upovedomení o začatí exekúcie, je odporovateľnosť právneho úkonu podľa §§ 42a a 42b Obč. zákonníka. Účelom a zmyslom v štádiu exekučného konania, keď bolo súdnym exekútorom vydané len všeobecné upovedomenie o začatí exekúcie (teda nie aj upovedomenie o spôsobe jej vykonania, ktoré s upovedomením o začatí exekúcie môže ale aj nemusí byť spojené), len upozorniť povinného na povinnosť nerobiť úkony, ktoré by viedli k zmenšeniu či k úplnému zbaveniu majetku a tým k sťaženiu alebo dokonca k znemožneniu uspokojenia oprávneného. Ide o rovnakú povinnosť, ktorá inak pre povinného ako dlžníka vyplýva aj z ustanovení podľa §§ 42a a 42b Obč. zákonníka. Pretože s porušením povinnosti vyplývajúcej z týchto ustanovení Obč. zákonníka spája zákon výslovne sankciu odporovateľnosti právnych úkonov (nie ich neplatnosti), treba rovnakú sankciu spájať aj porušením všeobecného zákazu nakladať s majetkom, uloženého povinnému súdnym exekútorom v upovedomení o začatí exekúcie v zmysle § 47 ods. 1 písm.b/ Exekučného poriadku. Takýto výklad je súladný aj s ustanovením § 47 ods. 1 písm.a/ Exekučného poriadku, v zmysle ktorého exekútor v upovedomení o začatí exekúcie zároveň vyzve povinného, aby uspokojil pohľadávku oprávneného. Ak by totiž s porušením všeobecného zákazu nakladať s majetkom mali byť spájané následky absolútnej neplatnosti právnych úkonov, potom by povinný nemohol robiť ani také úkony, ktoré by smerovali k uspokojeniu pohľadávky oprávneného, čo by odporovalo samotnému zmyslu exekučného konania.

5. Vzhľadom k uvedenému súd prvej inštancie argumentoval, že prebiehajúce exekučné konanie a úkony v ňom vykonané, teda oznámenie povinnému o zákaze nakladať s majetkom zo dňa 13.12.2000 nespôsobujú absolútnu neplatnosť dohody žalovaných na vyporiadaní BSM, ale ide o relatívnu neplatnosť. Uviedol, že upovedomenie o spôsobe výkonu exekúcie predajom nehnuteľnosti pre oboch žalovaných bolo vydané 07.03.2005, teda po uzavretí dohody o vyporiadaní BSM s tým, že žaloba bola podaná v roku 2018 a dohoda o vyporiadaní BSM bola z roku 2003. Kataster nehnuteľností zavkladoval dohodu dňa 11.03.2004, je teda zrejme, že ubehli viac ako tri roky pre včasné podanie žaloby. Súd prvej inštancie konštatoval, že nebola dodržaná prekluzívna lehota na podanie predmetnej žaloby. Poukázal tiež na skutočnosť, že žalobca si nesprávne uplatňoval nárok aj voči dlžníkovi, pričom pasívne legitimovaný je len subjekt ktorý mal z právneho úkonu prospech. Ďalej súd prvej inštancie nepovažoval dohodu o vyporiadaní za v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu, že v nej nebol uvádzaný dlh žalovaného v 1. rade, nakoľko išlo o dlh z podnikania žalovaného a ako taký do masy BSM nepatril. V závere svojho rozhodnutia uviedol, že od uzavretia dohody uplynulo viac ako 10 rokov a žalovaná je počas tejto doby dobromyseľnou užívateľkou nehnuteľnosti a jednostranný úkon exekútora, ktorý chcel vykonať exekúciu predajom predmetného bytu nespochybnuje jej vlastníctvo. O trovách konania súd

rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaným voči žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote žalobca odvolaním, ktorým žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie ďalšie konanie a nové rozhodnutie alternatívne v prípade naplnenia procesných podmienok napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a vyhlási napadnutú dohodu o vyporiadaní BSM za absolútne neplatnú a zaviazá žalovaného v 1. a 2. rade na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Odvolanie odôvodnil s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. d) f) a h) Civilného sporového poriadku. Podľa názoru žalobcu je predmetné rozhodnutie vo svojom odôvodnení nepreskúmateľné. Mal za to, že nedostatočným odôvodnením súdneho rozhodnutia porušil súd prvej inštancie práva žalovaného vychádzajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v súvislosti s týmto poukázal na rozhodnutie II. ÚS 117/07. Žalobca vo svojom odvolaní zdôraznil, že je právneho názoru že v konaní dostatočným spôsobom preukázal svoj naliehavý právny záujem na vyslovení neplatnosti právneho úkonu - dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Poukázal na to, že v súčasnosti neexistuje iný právny prostriedok a inštitút ako sa môže aktuálny veriteľ domôcť splnenia a uspokojenia svojej pohľadávky ako predmetnou žalobou, preto rozhodne základná zákonná požiadavka naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu splnená je. V tomto smere poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Cdo/56/2009 a tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 7Co/4/2017 zo dňa 24.08.2017. Žalobca tiež namietal, že žalovaný v 1. rade a žalovaná v 2. rade konali úmyselne v rozpore s dobrými mravmi a účelovo. Napadnutú dohodu o vyporiadaní BSM uzatvorili v čase keď im bolo zrejmé, že nehnuteľnosť by bola postihnutá výkonom exekúcie a bola by exekvovaná. Žalobca ďalej dôvodil, že povinný v predmetnej exekúcii - žalovaný v 1. rade sa po vzniku pohľadávky na sociálnom poisťovní účelovo zbavoval majetku. Podotkol, že rozdelenie BSM bolo veľmi účelové, kde žalovaná v 2. rade nadobúdala len aktíva a žalovaný v 1. rade len pasíva resp. nenadobúdala majetkové hodnoty. Žalobca bol právneho názoru, že subsumovanie prejednávanej veci k rozhodnutiu NS SR sp. zn. 4Cdo/107/2007 súdom prvej inštancie nie je správne. Svoje tvrdenie odôvodnil tým, že predmetné rozhodnutie z časového sledu nie je možné uplatniť na prejednanú vec, pretože podstatné je právne posúdenie právne napadnutej dohody o vyporiadaní BSM ku dňu uzatvorenia t. j. 22.12.2003. Dal do pozornosti, že predmetné rozhodnutie rieši len prípad absolútnej neplatnosti právneho úkonu z dôvodu rozporu so zákonom a nerieši taktiež rozpor s dobrými mravmi. Žalobca v závere uviedol, že žaloba bola podaná dôvodne voči obom žalovaným, nakoľko aj žalovaný v 2. rade mal z predmetného konania majetkový prospech, keďže nadobudol nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva, ktorá by inak bola s najväčšou pravdepodobnosťou zexekvovaná odhladiac od konania vedeného na Okresnom súde Bratislava III.

7. Žalovaní v 1. a 2. rade vo svojom vyjadrení k odvolaniu poukázali na nesprávne právne závery, ktorými žalobca odôvodnil svoje odvolanie. Zdôraznili, že strany sporu majú rovnaké postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany v súdnom konaní a preto tvrdenie žalobcu, že bolo poškodené konaním jeho právo na spravodlivý súdny proces sa nezakladá na skutočnosti. Obaja žalovaní mali za to, že tvrdenie žalobcu o nedostatočnom odôvodnení a nepreskúmateľnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia nie je ničím podložené a teoretické úvahy žalobcu nie je možné považovať za reálnu skutočnosť, najmä ak súd jednoznačne svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že nie je možné právne pochybovať. Žalovaní v tejto súvislosti poukázali na ustálenú judikatúru NS SR, podľa ktorej žalovaný právny úkon nie je právnym úkonom absolútne neplatným a preto tvrdenia žalobcu uvedené v odvolaní nie sú právne správne. V závere navrhli, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

8. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

9. Žalobca ako prvý odvolací dôvod namietal nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie obsahuje skutkové zistenia, právne normy aplikované súdom prvej inštancie a právne posúdenie, pre ktoré nemožno konštatovať jeho arbitrárnosť alebo

nepreskúmateľnosť rozsudku, prípadne vadu konania majúcu za následok odňatie práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

10. Pôvodná právna úprava zakotvená v Občianskom súdnom poriadku neobsahovala všeobecné ustanovenie, ktoré by *expressis verbis* upravovalo prípustnosť žalobného návrhu na určenie právnej skutočnosti. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 OZ). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Z opísaných dôvodov nová právna úprava Civilného sporového poriadku pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva). Žalobný návrh znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu nevyplýva je potrebné považovať za vadný. V niektorých prípadoch hmotné právo (osobitný predpis) pripúšťa žaloby na určenie právnej skutočnosti, ktorou je neplatnosť (prípadne neúčinnosť) právneho úkonu alebo neplatnosť konania, ktoré je „podobné“ právnemu úkonu (napr. dražba). Takýmito žalobami sú napríklad : žaloba na určenie neplatnosti právneho úkonu o skončení pracovného pomeru (§ 77 ZP), žaloba nájomcu na určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu (§711 ods. 6 OZ), žaloba na určenie neplatnosti dražby (§ 21 ods. 2 ZoDD). Pri uvedených žalobách z konkrétneho hmotnoprávneho vzťahu vyplýva logický dôvod, prečo je potrebné, aby súd určil právnu skutočnosť (ako minulú udalosť). Dôvodom je (väčšinou) to, že rozhodnutie súdu je osobitnou podmienkou, že sa na právny úkon hľadí ako na neplatný. Osobitným predpisom však nie sú všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka vzťahujúce sa na právne úkony (§ 34 a nasl.), a preto v súčasnosti už nie je možné domáhať sa určenia neplatnosti právneho úkonu len s poukazom na tieto ustanovenia.

11. V predmetnej veci sa žalobca domáhal určenia absolútnej neplatnosti Dohody o vyporiadaní BSM jednak z dôvodu rozporu so zákonom v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka a ust. § 47 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku, ako aj z dôvodu rozporu s dobrými mravmi. Ide teda o určenie neplatnosti právneho úkonu, ktorý treba posudzovať s poukazom na ust. § 137 písm. d) CSP, v zmysle ktorého žaloba o určenie právnej skutočnosti je prípustná len vtedy, ak to ustanovuje právny predpis. Ako už bolo uvedené vyššie platí, že pokiaľ možnosť podať takúto žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu nevyplýva z osobitného predpisu (najmä z hmotného práva), nie je možné domáhať sa určenia právnej skutočnosti. Odvolací súd uvádza, že aj v predmetnej veci žalobca nesprávne žaloval určenie neplatnosti Dohody o vyporiadaní BSM, pretože zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva možnosť podať takúto žalobu. V sporoch, kde nie je možné žalovať neplatnosť právneho úkonu, je potrebné formulovať petiu na určenie, či tu právo je, alebo nie je. Uvedené bolo podstatným dôvodom pre zamietnutie žaloby, preto nebolo potrebné skúmať, či je na podanej žalobe naliehavý právny záujem v zmysle ust. § 137 písm.c) CSP. K ďalším dôvodom zamietnutia žaloby odvolací súd dodáva:

12. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie vychádzal z toho, že prebiehajúce exekučné konanie a úkony v ňom vykonané, teda oznámenie povinnému o zákaze nakladať s majetkom zo dňa 13.12.2000 nespôsobujú absolútnu neplatnosť dohody žalovaných o vyporiadaní BSM, ale ide o relatívnu neplatnosť. V uvedenom upovedomení totiž nebol spôsob výkonu exekúcie špecifikovaný. S uvedeným záverom sa stotožnil aj odvolací súd, pretože dohoda o vyporiadaní BSM bola uzatvorená dňa 22.12.2003, Upovedomenie o začatí exekúcie si žalovaný prevzal dňa 12.02.2001 a Upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti (predmetného bytu) bolo zo dňa 7.3.2005 (doručené žalovaným 21.3.2005). V tomto smere odvolací súd poukazuje aj na výklad k ust. § 47 ods. 1 písm. b) EP (Exekučný poriadok, komentár - Števec/Ficová, kolektív) „Vo všeobecnosti možno konštatovať v zhode s konštantnou judikatúrou, že úkony smerujúce k zmareniu exekučného konania (tzv. prelievanie majetku) majú za následok neplatnosť takýchto úkonov. Pri bližšej analýze však zistíme, že je veľmi dôležité skúmať otázku, či povinný v konkrétnom čase vedel o tom, že konkrétny majetok podlieha exekúcii. Ak je povinnému doručené upovedomenie o začatí exekúcie obsahujúce inhibitorium v tom zmysle, že sa mu zakazuje nakladať s majetkom, ktorý podlieha exekúcii, avšak povinný ešte nevie, ktorý konkrétny majetok exekúcii podlieha, nemožno hovoriť ipso facto o neplatnosti úkonu, ktorým povinný prevádza svoj majetok. Domnievame sa, že ak povinný ešte nevie o konkrétnom spôsobe vykonávania

exekúcie, resp. nie je si vedomý, ktorý konkrétny majetok exekúcií podlieha, a uskutoční úkon smerujúci k zmenšeniu svojho majetku, takýto právny úkon je postihnutý vadou, avšak nie vadou neplatnosti, ale vadou odporovateľnosti tohto právneho úkonu. Ak je naplnená hypotéza ustanovenia § 42a OZ, teda ak povinný ukracuje uspokojenie vymáhateľnej veriteľovej pohľadávky tým, že scudzuje svoj majetok, môže oprávnený s úspechom takýto úkon odporovať. Podanie odporovej žaloby nemá vplyv na prebiehajúce exekučné konanie, pretože exekučné konanie zásadne nemožno prerušiť rozhodnutím súdu. Ak však povinný už vie, ktorý konkrétny majetok exekúcií podlieha, a napriek tomu uskutoční úkon vo forme scudzenia tohto majetku na tretiu osobu, domnievame sa, že takýto úkon je sankcionovaný absolútnou neplatnosťou.

13. Z rovnakých záverov vychádza aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v rozsudku sp.zn. 4 Cdo 107/2007 zo dňa 25.11.2008, na ktoré poukázal aj súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. V tomto rozhodnutí sa uvádza: „sankciou za porušenie zákazu nakladať s majetkom podliehajúcim exekúcií povinným, uloženého mu súdnym exekútorom v upovedomení o začatí exekúcie, je odporovateľnosť právneho úkonu podľa §§ 42a a 42b Obč. zákonníka. Účelom a zmyslom v štádiu exekučného konania, keď bolo súdnym exekútorom vydané len všeobecné upovedomenie o začatí exekúcie (teda nie aj upovedomenie o spôsobe jej vykonania, ktoré s upovedomením o začatí exekúcie môže ale aj nemusí byť spojené), len upozorniť povinného na povinnosť nerobiť úkony, ktoré by viedli k zmenšeniu či k úplnému zbaveniu majetku a tým k sťaženiu alebo dokonca k znemožneniu uspokojenia oprávneného. Pretože s porušením povinnosti vyplývajúcej z týchto ustanovení Obč. zákonníka spája zákon výslovne sankciu odporovateľnosti právnych úkonov (nie ich neplatnosti), treba rovnakú sankciu spájať aj porušením všeobecného zákazu nakladať s majetkom, uloženého povinnému súdnym exekútorom v upovedomení o začatí exekúcie v zmysle § 47 ods. 1 písm.b/ Exekučného poriadku. “

14. Z uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ako aj z komentára k ust. § 47 ods. 1 písm. b) EP nepochybne vyplýva, že až v prípade keď povinný preukázateľne prevádza ten majetok, ktorý je predmetom upovedomenia exekútora o spôsobe vykonania exekúcie, môže oprávnený napadnúť takýto právny úkon povinného žalobou o odporovateľnosti právnych úkonov. V danej veci však k prevodu nehnuteľnosti - bytu došlo podstatne skôr ako súdny exekútor vydal Upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti (predmetného bytu) dňa 7.3.2005. Odvolací súd nesúhlasil s námietkou žalobcu, že nie je možné aplikovať na prejednávajúcu vec uvedené rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/107/2007 z dôvodu časového sledu, keďže napadnutá dohoda o vyporiadaní BSM bola uzatvorená dňa 22.12.2003. Tento argument považuje odvolací súd za nelogický, pretože aj v čase uzatvorenia predmetnej Dohody o vyporiadaní BSM boli účinné rovnaké zákonné ustanovenia ako v čase vydania uvedeného rozhodnutia NS SR, teda ustanovenia týkajúce sa odporovateľnosti právnych úkonov § 42a, §42b Občianskeho zákonníka, či ustanovenia Exekučného poriadku (§ 47 ods. 1 písm.b/).

15. Žalobca ako druhý dôvod absolútnej neplatnosti dohody o vysporiadaní BSM uvádzal jej rozpor s dobrými mravmi. Poukazoval na skutočnosť, že žalovaní vedeli už rok pred uzatvorením dohody o záväzkoch žalovaného v 1.rade a napriek uvedenej skutočnosti boli v rámci napadnutej dohody o vysporiadaní BSM vysporiadané len aktíva medzi žalovaným v 1.rade a žalovanou v 2.rade. Zdôraznil, že takto koncipovaná a uzatvorená dohoda o vysporiadaní BSM, v zmysle ktorej jeden z manželov nadobúda len aktíva a druhý manžel len pasíva sa prieči dobrým mravom. Podľa názoru žalobcu sa takýmto úkonom žalovaní úmyselne vyhýbali plneniu svojich záväzkov a marili výkon exekúcie. Ani s týmto dôvodom napádanej absolútnej neplatnosti dohody o vyporiadaní BSM sa odvolací súd nestotožnil. V danom prípade žalobca skutočný dôvod ukrátenia veriteľa subsumoval pod pojem porušenia dobrých mravov. Odvolací súd však zastáva názor, že žalobca sa v zákonom stanovenej lehote mohol domáhať ochrany svojich práv len odporovacou žalobou, ako to uvádza aj nižšie citovaná judikatúra. Je nesporné, že zákon dáva žalobcovi možnosť napadnúť Dohodu o vyporiadaní BSM, ak sa ňou ukracuje veriteľ- žalobca, v tomto prípade však žalobca daný prostriedok ochrany svojho práva nevyužil, a preto odvolací súd považuje za neopodstatnené poukazovať na rozpor s dobrými mravmi po uplynutí 15 rokov od uzatvorenia predmetnej dohody medzi žalovanými.

Odporovacia žaloba je právnym prostriedkom, ktorý slúži na uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v konaní o výkon rozhodnutia (v exekučnom konaní), a to postihnutím vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovaným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku. Ak bola vec v bezpodielovom spoluvlastníctve dlžníka a jeho manžela a ak bolo možné podľa ustanovenia § 147 OZ uspokojiť pohľadávku veriteľa, ktorú má voči dlžníkovi, a to z majetku patriaceho do bezpodielovéhoho

spoluvlastníctva manželov, z účelu a zmyslu odporovacej žaloby vyplýva, že pri splnení predpokladov uvedených v ustanovení § 42a OZ je odporovateľným tiež taký právny úkon, ktorým vec ušla z bezpodielového spoluvlastníctva dlžníka a jeho manžela. Skutočnosť, že veriteľ nemá voči manželovi dlžníka vymáhateľnú pohľadávku, sama osebe nie je rozhodujúca. (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo 7. mája 2002, sp. zn. 21 Cdo 1290/2001)

Dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva by bolo možné úspešne odporovať, pokiaľ by bývalí manželia síce postupovali podľa § 150 OZ, ale rozdelenie vecí, prípadne práv a záväzkov úmyselne zvolili tak, aby stav po vyporiadaní znemožnil alebo úplne vylúčil uspokojenie pohľadávky voči nim ako dlžníkom (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 3. mája 2007, sp. zn. 22 Cdo 1349/2006) .

16. Z vyššie uvedeného vyplýva, že ani v jednom prípade nemožno hovoriť o určení absolútnej neplatnosti Dohody o vyporiadaní BSM. Je zrejmé, že žalobca mal právne spôsobilý prostriedok na ochranu svojho práva (odporovaciu žalobu), ktorý však nevyužil. Na základe uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému v 1.rade a žalovanej v 2.rade, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).